

2022-11-11

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2022-00814

Remiss – Ansökan om nätkoncession, Tollare **Yttrande till Energimarknadsinspektionen**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 11 november 2022.

Sammanfattning

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen om tillstånd för ombyggnation av befintliga ledningar (nätkoncession). Kommunen har i Tollare antagit detaljplaner för bostäder som berörs av två luftledningar. En ombyggnation av ledningarna krävs för att kunna genomföra detaljplanerna fullt ut. Det innebär att cirka 300 meter luftledning behöver markförläggas, vilket sker via schaktning och delvis genom sprängning. Sträckningen berör i sin helhet Tollare naturreservat.

Föreslagen sträckning bedöms medföra måttliga negativa konsekvenser för naturmiljön då den delvis kommer gå igenom ett av Skogsstyrelsen klassat naturvärdesobjekt. Sammantaget bedömer enheten att intresset av att markförlägga ledningarna väger tyngre än påverkan på naturmiljön. I yttrandet framhåller kommunen att det är positivt att befintliga luftledningar markförläggs för att möjliggöra genomförandet av de antagna detaljplanerna i Tollare. Vidare framhåller kommunen att det är av stor vikt att dialog förs med kommunen inför anläggandet för att minimera intrånget i naturreservatet samt för att på ett bra sätt kunna hantera schakttillstånd och dispens från reservatsföreskrifterna.

Ärendet

Vattenfall Eldistribution AB har ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om tillstånd för ombyggnation av befintliga ledningar (nätkoncession). Ansökan avser två markledningar i Tollare. Det är Ei som beslutar om ledningarna ska få tillstånd.

Nacka kommun har i Tollare antagit detaljplaner för bostäder som berörs av två stycken 70 kV luftledningar. Ledningarna ägs av Vattenfall Eldistribution AB och ingår i regionnätet. En ombyggnation av ledningarna krävs för att kunna genomföra

detaljplanerna fullt ut då kommunen har villkorat byggrätterna närmast ledningarna med ett krav på att ledningarna markförläggs. Det innebär att cirka 300 meter luftledning behöver ersättas med markförlagda kablar. Sträckningen berör i sin helhet Tollare naturreservat.

Inför beslut om nätkoncession utreder Ei ledningarnas påverkan på samhällsbyggnaden, miljön och människors hälsa. Kommunen är obligatorisk remissinstans enligt 18 § nätkoncessionsförordningen (2021:808). Av kommunens yttrande ska det särskilt framgå:

- om ledningarna är förenliga med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser
- om ledningarna passerar nära skolor, förskolor eller annan liknande verksamhet
- om kommunen anser att de skyddsåtgärder sökanden avser vidta är tillräckliga
- annan information som kommunen anser är av betydelse för prövningen.

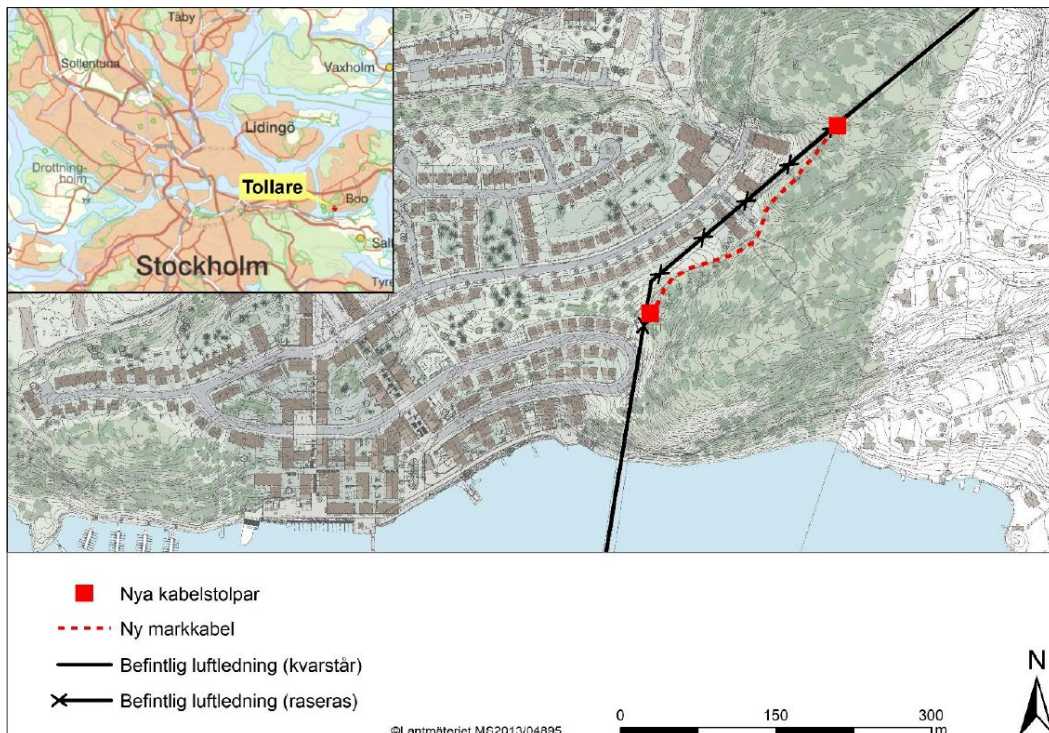
Bakgrund

I det aktuella projektet har utredningar och två samråd (2015 och 2016) genomförts för annan sträckning och tekniskt utförande. En koncessionsansökan skickades in till Ei 2017, som Kommunstyrelsen yttrade sig över 2018. Under den tidigare processen redovisades och samråddes flera olika sträckningsalternativ. Kommunen påpekade i yttranden de tidigare alternativens negativa påverkan på naturmiljön i naturreservatet. Kommunen har också framfört att arbetena kring markförläggningen av ledningen kommer att kräva dispens från naturreservatsreservatsföreskrifterna. Kommunen ställde sig i sitt yttrande 2018 positiv till det då förordade huvudalternativet då merparten av den då cirka 400 meter långa markförläggningen skulle ske genom borring och intrånget i naturreservatets befintliga vegetation kunde begränsas. Ansökan togs tillbaka 2019 med anledning av att det framkom att den valda tekniken för att anlägga ledningarna inte var möjlig att genomföra.

Under april/maj 2021 genomförde sökande ett nytt undersöknings- och avgränsningssamråd enligt miljöbalken. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden yttrade sig bland annat om att magnetfältsnivåer till befintliga och planerade bostäder samt verksamheter ska beskrivas och att konsekvenser för naturmiljön redovisas utförligt.

Föreslagen sträckning

Den nu föreslagna sträckningen går från ny kabelstolpe och vidare söder om befintliga luftledningar till ny kabelstolpe, se figur nedan.

Markförläggningen kommer i stället för borring ske via schaktning med grävmaskin. Även sprängning på en sträcka om uppskattningsvis 100 meter kommer att bli nödvändigt för att anlägga ledningen. Arbetsområdets bredd blir generellt cirka 10–20 meter, men ska begränsas i möjligaste mån för att minimera intrånget på platsen med hänsyn till naturreservatet. I ansökan framhålls att sträckningen har anpassats efter kända motstående intressen i området, resultatet av den naturvärdesinventering som sökanden utfört samt med hänsyn till naturreservatets föreskrifter och kommunens detaljplaner i området. Sträckningen har även anpassats utifrån byggbarhet, då topografin och den planerade bebyggelsen i området gör att utrymmet att förlägga ledningarna är mycket begränsat. Inom ramen för genomförd naturvärdesinventering rekommenderas att sprängning av berg inte utförs under spillkråkans häckningstid som är under tiden mars-maj. Sökanden avser att följa rekommendationen. Sökanden har även yrkat på att de befintliga luftledningarna ska raseras inom två år efter att de nya ledningarna har tagits i drift.

Enhetens bedömning och förslag till yttrande

Enheten för strategisk stadsutveckling har med stöd av enheten offentlig utemiljö, miljöenheten och planenheten utrett remissen och gjort följande bedömning.

Kommunen har i berörda antagna detaljplaner genom planbestämmelser villkorat bygggrätter med att befintlig luftledning markförläggs. Att ledningen markförläggs har därmed varit en förutsättning för att viss bebyggelse ska kunna uppföras. Enligt

naturreservatsföreskrifterna får befintliga luftledningar markförläggas. Föreslagen sträckning bedöms medföra måttliga negativa konsekvenser för naturmiljön då den delvis kommer gå igenom ett av Skogsstyrelsen klassat naturvärdesobjekt. Sammantaget bedömer enheten att intresset av att markförlägga ledningarna väger tyngre än påverkan på naturmiljön.

I yttrandet framhåller kommunen att det är positivt att befintliga luftledningar markförläggs för att möjliggöra genomförandet av de antagna detaljplanerna i Tollare. Vidare bedömer kommunen att markförläggningen är förenlig med detaljplanerna, men att det behöver säkerställas att erforderligt avstånd hålls till planerad bebyggelse enligt DP 630, en angränsande detaljplan som vann laga kraft 2019.

Vad gäller skyddsåtgärder anser kommunen bland annat att hänsynstagande även bör omfatta alla fåglar och djur som återfinns i området genom att nedtagning av träd inte bör ske mellan februari och augusti och att bullrande arbeten bör undvikas under samma period. För att minimera antal träd som behöver tas ned anser kommun att de nya kabelstolparna i så stor utsträckning som möjligt bör placeras på redan öppna ytor, och att raseringen av befintlig ledningen bör ske i samband med ny ledningsdragning så att återställningen av marken så långt som möjligt kan ske samtidigt. Kommun framhåller även att det är av stor vikt att dialog förs med kommunen inför anläggandet för att minimera intrånget i naturreservatet samt för att på ett bra sätt kunna hantera schakttillstånd och dispens från reservatsföreskrifterna.

Ekonomiska konsekvenser

Markförläggningen ledning har inga direkta ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. Åtgärden gör det dock möjligt att uppföra bostäder i enlighet med antagna detaljplaner. En överenskommelse har träffats mellan Bonava och Vattenfall som reglerar genomförandet av markförläggningen.

Konsekvenser för barn

Markförläggningen ledning bedöms inte ha några särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Ansökan om nätkoncession, för samtliga handlingar i ärendet se: [Ärende 2022-101705 - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#)
3. Miljökonsekvensbeskrivning

Charlotte Persson
Enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Roger Björk
Stadsutvecklingsstrateg
Enheten för strategisk stadsutveckling